

APROFITAR ELS METGES VETERANS

“O sigui que, després d’aprendre les bases de la medicina, de perfeccionar-les en un període d’entrenament dirigit cap a l’especialització i, després d’un llarg exercici en el seu camp durant 40 o més anys, que és quan el metge és un entès teòric i pràctic en el tema de la seva especialitat, els hi diem que la societat no necessita més la seva aportació.”

Un cop acabat el contracte, hi ha companys que es dediquen a fer altres activitats diferents de la medicina; una bona majoria dediquen el seu temps a estudiar una altra carrera, per exemple la carrera d’història, la qual cosa és una decisió lògica i comprensible, ja que volen dedicar-se a fer una nova activitat, ara que poden i tenen temps per fer-ho. **Però n’hi ha d’altres, que s’estimen més seguir actius en la seva professió, en part perquè alguns ho necessiten econòmicament, però molts d’ells ho fan perquè volen continuar ajudant**, tant per beneficiar els pacients, com també a la societat en general, a la ciència i a més a més en benefici d’un mateix pel saludable fet de seguir actiu.

Personalment penso que és un malbaratament, per aquells que s’han dedicat intensament a la professió fins al final, el fet d’haver d’abandonar-la, precisament **en el moment en què l’experiència, els coneixements, les tècniques apreses, i la prudència clínica, poden produir els millors fruits**. En efecte, és un temps en què aquests coneixements, estan passats pel sedàs de la saviesa que se li suposa al professional amb un llarg recorregut. És en aquest sentit que moltes vegades comento que: *“amb el que m’ha costat aprendre alguns coneixements de la medicina, ara és el moment de beneficiar-se’n, i no fer-ho ho consideraria un desaprofitament.*

Una altra aportació que pot fer el metge veterà, és la d’anar introduint els metges més joves del propi equip en aquest món dels experts nacionals i internacionals de l’especialitat, on costa tan arribar. No aprofitar aquesta oportunitat per part de les institucions sembla clar que constitueix, com dic, un gran malbaratament pel País i, més en concret per l’hospital o centre sanitari en qüestió.

També cal valorar els avantatges que el metge veterà pot tenir de tipus social, ja que acostuma a tenir relacions amb algunes persones rellevants, que poden ajudar a

l'hospital o al centre de treball que sigui a aconseguir ajuts econòmics o ajuts d'altres tipus, per tal d'assolir millores en la pròpia institució.

Cal igualment tenir en compte que el metge que ha acabat el contracte té menys feina assistencial, cosa que li permet **estar més al dia de les publicacions i de les novetats que es van produint en la medicina**. Aquesta característica del metge emèrit és d'un gran valor per tal d'ajudar a introduir en el seu centre les novetats assistencials i de recerca, així com per ajudar a posar en marxa, quan abans, els nous tractaments i tècniques recentment publicades.

A més a més de la importància que hi juga l'aspecte generacional en la relació personal entre metge i malalt, és possible que el pacient d'edat avançada, quan la malaltia agafa un caire de certa gravetat, pugui pensar que el metge jove tendeix a adoptar una conducta més pragmàtica, més conservadora o contemplativa, és a dir, menys intervencionista. Per contra **el metge gran, l'emèrit, es veurà reflectit a ell mateix en aquell pacient i no dubtarà en aplicar tots els mitjans adequats per intentar millorar la situació clínica i procurar allargar-li la vida al pacient**.

No hi ha cap dubte que el món de la medicina i de la ciència pertany als joves. En efecte, si un llegeix la història de la ciència, comprovarà que molts dels grans científics han fet les seves descobertes quan tenien pocs anys: **Isaac Newton**, el científic possiblement més rellevant de tots els temps, va efectuar la majoria dels seus treballs entre els 20 i els 25 anys (encara que els seus "principia": *Philosophia Naturalis Principia Mathematica* no es varen publicar fins que tenia l'edat de 43 anys). També **Charles Darwin** va emprendre el viatge amb el *Beagle*, en el qual va fonamentar la seva teoria de l'evolució de les espècies, abans dels 23 anys. **Vesalio**, després d'efectuar els seus transcendents estudis sobre l'anatomia del cos humà, els va ja abandonar a l'edat de 30 anys. **Einstein** ja havia informat en la seva joventut sobre la teoria de la relativitat, que va fer pública als 36 anys. **Watson i Crick** (i **Rosalind Franklin**) també van descobrir l'estructura de l'ADN en les seves trentenes; **cap dubte doncs de la rellevància científica de la joventut**.

Com és ben sabut, a més a més dels coneixements, en la ciència mèdica hi juga un gran paper el sentit comú i l'experiència per saber quina decisió s'ha de prendre en cada problemàtica clínica. Com és de lògica, aquestes capacitats es van afinant amb els anys,

com ja reconeixia **Leonardo da Vinci**, a l'afirmar que: ***“la saviesa és filla de l'experiència”***.

Les universitats americanes tenen ben clar que han de retenir en les seves institucions els *emeritus doctors*, la qual cosa és una decisió que, en vistes dels seus resultats, premis Nobel inclosos, no sembla equivocada.

Possiblement el Servei Català de Salut hauria de fer una reflexió i, si ho creu convenient, confeccionar una normativa, per no deixar perdre a aquells facultatius que en la seva etapa contractual varen aportar molt a la Institució i que, a més a més, estarien disposats a seguir aportant la seva activitat a la millora de la salut de les persones que formen part de la nostra societat.

En tot cas, **hauria de ser sabent que es tractarà d'una activitat voluntària no remunerada, ja que no es tracta d'ocupar el llocs de feina, que ara han d'ésser per als metges joves amb futur.**

La **Fundació Catalana de Pneumologia** ha entès que és un malbaratament que els metges veterans, que han demostrat la seva vàlua durant molts anys, siguin desaprofitats. És per aquest motiu que ha organitzat el **Comitè d'Experts de FUCAP**, en el qual ha ajuntat a un grup de companys/es amb un talent ben demostrat, als que considera que cal aprofitar pel bé de la societat i també per a ells mateixos.

Per començar, hem acordat que cada membre del Comitè, faci un escrit sobre un tema específic en què tingui un especial interès.

Ara fa 20 anys que **la Carta Europea** va incloure una declaració sobre les persones grans a on es reconeixien els seus **drets a: “participar en la vida social i cultural”**; potser ara **caldria afegir “i científica”**.

Dr Ferran Morell

President de Fundació Catalana de Pneumologia